



**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3517/22-A

Název	ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 4, KŘESOMYSLOVA 2
Sídlo	Křesomyslova 2, 140 00 Praha 4 – Nusle
E-mail	reditel@zskresomyslova.cz
IČO	61386201
Identifikátor	600037177
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tomáš Najbrt, Ph.D.
Zřizovatel	Městská část Praha 4
Místo inspekční činnosti	Křesomyslova 2, 140 00 Praha 4 – Nusle
Inspekční činnost na místě	13. – 15. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 4, KŘESOMYSLOVA (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Od posledního inspekčního hodnocení se zvýšil počet žáků i tříd. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 367 žáků ve 14 třídách, z toho 231 žáků na prvním stupni. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (450) tak byl naplněn z 82 %. Zájmové vzdělávání bylo poskytováno 168 účastníkům v 6 odděleních školní družiny. Škola má zkušenosti s inkluzí žáků s odlišným mateřským jazykem, od předchozí inspekční činnosti tvoří přibližně třetinu žáků z celkového počtu.

Škola sídlí v blízkosti centra Prahy. V rámci pražského regionu se jedná o středně velkou školu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) je ve funkci od 1. 8. 2022. Kontinuálně navázal na koncepční záměry předchozího vedení, uplatňuje demokratický způsob řízení, který je založen na principu partnerské spolupráce i otevřené komunikace jednotlivých aktérů vzdělávání. Od předchozí inspekční činnosti v roce 2015 přetrvávají některé nedostatky v kvalitě části výuky.

Nastavená organizační struktura odpovídá velikosti a zaměření školy. Účelné delegování kompetencí na zástupkyni ředitele napomáhá plynulému fungování školy. Pravidelné porady pedagogických pracovníků umožňují předávání poznatků a zkušeností z výuky, řešení aktuálních problémů a koordinaci aktivit školy. Platformu pro výměnu pedagogických zkušeností představují také metodické orgány, v jejichž rámci jsou projednávány organizační záležitosti, v dostatečné míře však není vyhodnocována kvalita výuky jednotlivých předmětů a následně přijímána účinná opatření. Zpětnou vazbu o plnění úkolů a chodu instituce získává vedení školy v každodenním osobním kontaktu s pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci.

Vzhledem ke krátkému funkčnímu období ředitele školy jsou postupně nastavovány kontrolní mechanismy. Kontrolní činnost je sice prováděna pravidelně, avšak vykazuje dílčí nedostatky. Hospitační činnost uskutečňuje zástupkyně ředitele, její závěry však obsahují konkrétní doporučení ke zkvalitnění vzdělávacího procesu jen v menší míře, což se projevuje odlišnou úrovní metodické a didaktické propracovanosti výuky jednotlivých vyučujících.

Vzdělávání zajišťuje 25 pedagogických pracovníků (11 učitelů, 8 asistentů pedagoga, 6 vychovatelek ve školní družině). Z celkového počtu nespĺňuje osm pedagogických pracovníků předpoklad odborné kvalifikace, pět z nich si požadované vzdělání doplňuje odpovídajícím studiem.

Podpora začínajících a nových pedagogů se zaměřuje na organizační záležitosti, chybí ale systematické metodické vedení včetně efektivní zpětné vazby ke kvalitě práce učitelů. Možnost náslechu nebo konzultace u zkušenějších kolegů využívají ojedinele pouze zájemci.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zohledňuje aktuální potřeby školy, je zaměřeno mj. na práci se žáky s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“), oborové trendy, psychohygienu učitelů a klima ve třídě. Ředitel klade potřebný důraz na svůj profesní růst.

Škola podporuje setkávání se zákonnými zástupci formou rodičovských setkání i neformálními akcemi. Vedení školy reaguje na názory a podněty žakovského parlamentu. Kvalitu vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují i další partnerské vztahy.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Vícezdrojové financování se pozitivně odráží v materiálním vybavení, které je průběžně doplňováno a obnovováno. Ve spolupráci se zřizovatelem

proběhla rekonstrukce prostor školy a vybudování dalších učeben v souvislosti s nárůstem počtu žáků. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových tříd a odborných učeben. Prostředí pro vzdělávání je podnětné a přátelské, na úpravě a výzdobě školy se velkou měrou podílejí žáci i učitelé. K výuce tělesné výchovy, činnosti školní družiny i rozvoji pohybových aktivit dětí a žáků využívá škola dvě tělocvičny, hřiště i školní dvůr. Nabídka pokrmů školní jídelny umožňuje žákům kvalitní stravování s ohledem na zdravý životní styl. K větší bezpečnosti žáků přispívá umístění recepce u vstupu do budovy školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Komunitní ráz školy se odráží v pozitivní pracovní atmosféře založené na vzájemném respektu. Žáci se na vyučující obraceli s důvěrou, dodržovali nastavená pravidla komunikace a chování. Efektivita zvolených výukových postupů k naplnění stanoveného cíle a organizace hodin byla různorodá. Kvalita vzdělávacího procesu se odvíjela od osobního přístupu a míry zkušeností jednotlivých pedagogů, nezávisle na jejich kvalifikovanosti.

Ve většině sledovaných hodin se vzdělávání vyznačovalo vysokou mírou empatie pedagogů, která se odrážela ve velkém pracovním nasazení téměř všech žáků. Hospitované hodiny směřovaly k rozvoji znalostí a dovedností žáků. Učitelé zpravidla dbali na srozumitelné seznámení s cílem či tématem hodiny, efektivní shrnutí a následná reflexe však byly zaznamenány jen v části hospitovaných hodin. Většina vyučovacích hodin se vyznačovala promyšlenou stavbou s využitím různých vzdělávacích strategií a přirozeným střídáním činností. V některých hodinách byla výuka účelně obohacena zařazením alternativních metod (komunitní kruh). Vyučující kladli důraz na pochopení učiva v širších souvislostech, procvičení a upevnění probíraných jevů. Učitelé kombinují frontální výuku s efektivně vedeným řízeným rozhovorem a diskusí, vhodně je využita samostatná či kooperativní forma práce žáků s prvky problémového učení. Vyučující tak účelně podporují nejen schopnost komunikace a spolupráce, ale i objevování nových jevů a propojování učiva do mezipředmětových souvislostí. Ve většině vyučovacích hodin převažovala aktivita žáků nad aktivitou vyučujících. Názornost výuky podpořilo efektivní používání didaktické techniky, učebních pomůcek či dalších materiálů souvisejících s probíraným tématem. Vyučující poskytují žákům průběžnou zpětnou vazbu, pozitivním formativním hodnocením efektivně žáky motivují k dalším činnostem, práci s chybou vhodně využívají pro rozvoj učení.

Výuka cizích jazyků je vedena přiměřeně úrovni žáků, rozvíjeny jsou receptivní i produktivní řečové dovednosti. Včasnou korekcí ojedinelých projevů nesprávné výslovnosti žáků a vhodným důrazem na fonetické náležitosti ústní komunikace je cíleně zvyšována kvalita mluveného projevu žáků. Ve výuce byli systematicky a efektivně podporováni žáci s OMJ, zejména v hodinách českého jazyka byl vhodně diferencován obsah učiva vzhledem k jejich jazykové pokročilosti žáků. Jazyková příprava je účelně zaměřena především na jejich adaptaci, komunikační dovednosti a komunikaci s jejich zákonnými zástupci.

Prostřednictvím řady akcí, soutěží a projektů jsou žáci cíleně vedeni k pozitivnímu vztahu k životnímu prostředí a k jeho udržitelnosti. K tomuto účelu jsou vhodně využívány prostory školy, např. přírodovědná učebna i školní pozemek s naučnou stezkou.

Kvalitu části hodin snižovaly některé metodické a didaktické nedostatky. Převládající frontální výuka s občasným řízeným rozhovorem a samostatnou prací, převaha práce učitele a nedostatek metod aktivizujících žáky vedly k jednotvárnosti a malé dynamice, v důsledku toho byli někteří žáci pasivní. Zpětná vazba o zvládnutí učiva žáky byla spíše formální

a nevyprávěla o porozumění či neporozumění probíranému jevu. V závěru hodin obvykle nebyl využit prostor ke shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků, bylo opomíjeno i sebehodnocení nebo vrstevnické hodnocení důležité pro reflexi či zlepšování individuálních výsledků žáků. Při samostatných produktivních výstupech žáků v některých hodinách vyučující věnovali menší pozornost jazykové kultuře i rozvoji řečových dovedností, častým jevem bylo stručné vyjadřování žáků. Jen ojediněle žáci pracovali s různými zdroji informací.

Nízká míra diferenciací zadávaných úloh ve většině hospitovaných hodin dostatečně nepodporovala odlišné pracovní tempo, rozdílnou úroveň znalostí a dovedností žáků i jejich individuální potřeby a nadání. V části hodin výuky mladších žáků nekladli vyučující potřebný důraz na rozvoj grafomotorických návyků, např. zařazení pohybových a relaxačních prvků, podporu správného sezení, správnou výšku lavic a židlí.

Práce asistentek pedagoga představovala ve sledovaných hodinách funkční podporu učitelů i žákům. Asistentky poskytovaly přiměřenou pomoc nejen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale dopomocí ostatním žákům, organizační podporou při skupinové práci a přípravou učebních materiálů efektivně napomáhaly plynulosti vzdělávacího procesu.

Zájmové vzdělávání probíhalo v příznivé atmosféře. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek i spontánní hru s možností volby řízených činností. Vzdělávací program školní družiny vhodně doplňují rozmanité kroužky a aktivity, které přispívají k rozvoji dovedností i zájmů účastníků a motivují je k aktivnímu trávení volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální a skupinové výsledky vzdělávání jsou pravidelně monitorovány na jednáních pedagogické rady. Na základě jejich rozboru jsou přijímána konkrétní opatření, např. konzultace s vyučujícími pro žáky, doučování z projektu Šablony, spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Dlouhodobě uplatňovaný funkční systém zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání zahrnuje efektivní nástroje interní evaluace i externí ověřování úrovně dosažených kompetencí. Hodnocení žáků je vyjádřeno standardní klasifikací, jejíž vypovídací hodnota je účinně zvyšována slovním hodnocením v prvním ročníku a u žáků s OMJ. Škola nově zavedla funkční systém čtvrtletního slovního hodnocení v jednotlivých předmětech.

Ve sledovaném období tří školních let dosahovali žáci stabilních výsledků. Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků standardním způsobem (písemné a ústní zkoušení). Hodnocení na prvním stupni vykazuje motivační charakter. Přechod žáků z 1. na 2. stupeň je většinou plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. Z analýzy celkových výsledků vzdělávání nejsou patrné rozdíly v individuálním hodnocení žáků s OMJ, jejich výsledky nejsou horší než průměr třídy.

Počet neprospívajících žáků je dlouhodobě minimální. Počet zameškaných hodin ve výuce se výrazně nezvyšuje, pouze v ojedinělých případech škola řeší neomluvenou absenci v souladu s nastavenými pravidly. Vedení školy posiluje motivační funkci pozitivního hodnocení, pochvaly převažují nad kázeňskými opatřeními. Škola vytváří motivační prostředí pro rozvoj nadání žáků podporou jejich účasti v mnoha vědomostních, jazykových a sportovních soutěžích.

Systematická práce školního poradenského pracoviště vytváří příznivé podmínky pro inkluzi žáků s potřebou podpůrných opatření, žáků s OMJ i pro prevenci školní neúspěšnosti. Účelně je prováděna prvotní pedagogická diagnostika. Dobře jsou nastavena podpůrná opatření, např. individuální vzdělávací plány, pomoc asistentů pedagoga realizovaná ve spolupráci poradenského týmu s vyučujícími, zákonnými zástupci žáků a školskými poradenskými zařízeními. V případě potřeby škola uplatňuje další intervenční postupy, např. konzultační pomoc, pedagogická intervence, podpora čtenářských dovedností u žáků mladšího školního věku. K úspěšnému začlenění žáků s OMJ do vzdělávání přispívá mj. pozice koordinátora podpory žáků, cílené metodické vedení pedagogů, zajištění dvojjazyčných asistentek pedagoga a systémová podpora výuky českého jazyka.

Školní preventivní strategie reflektuje potřeby školy. Problematika rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit, škola pořádá besedy, semináře, spolupracuje s externími organizacemi. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech, v případě výskytu vztahových problémů či rizikového chování následuje okamžitá intervence. Četnost výskytu rizikového chování je na nízké úrovni. Osvědčený způsob řešení kázeňských problémů představují okamžitá jednání s rodiči.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 došlo ke změně na pozici ředitele školy,
- zvýšil se celkový počet žáků i podíl žáků s odlišným mateřským jazykem.

Silné stránky

- systémová a efektivní jazyková příprava pro žáky s odlišným mateřským jazykem,
- efektivní projektová výuka environmentální výchovy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně účinná kontrolní činnost vedení školy, nižší zaměření na kontrolu kvality výuky,
- nižší míra podpory žáků během vzdělávání vzhledem k jejich individuálním potřebám v části výuky včetně žáků nadaných,
- nízké využití kooperativních forem práce i aktivizujících metod v části výuky, nedostatečné využívání různých informačních zdrojů a rozvoje kritického myšlení ve výuce,
- opomíjení didaktických závěrů vyučovacích hodin.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zvýšit účinnost kontrolního systému, vyvozovat z hospitační činnosti konkrétní opatření ke zvyšování kvality vzdělávání, průběžně sledovat a vyhodnocovat jejich účinnost,
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků zejména na aktivizující metody ve výuce,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků a na jejich rozdílné studijní předpoklady,
- do výuky zařazovat metody a formy práce podporující skupinovou a kooperativní práci, zvýšit názornost výuky efektivním využíváním různých informačních zdrojů,

- začleňovat do výuky motivační úvod a didaktický závěr hodin.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 4 na základě usnesení Obvodního zastupitelstva č. j. 2009/1437/OŠK/OSTA/STAR/ZL ze dne 9. 10. 2009
2. Jmenování ředitele školy s účinností od 1. 8. 2022
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Křesomysl“ s platností od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. září 2022
5. Školní řád platný k termínu inspekční činnosti
6. Vnitřní řád školní družiny platný k termínu inspekční činnosti
7. Evidence žáků (školní matrika) vedená ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
8. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Portfolio dokumentace výchovné poradkyně vedené k termínu inspekční činnosti
10. Preventivní program školy 2022/2023 platný k termínu inspekční činnosti
11. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 až 2021/2022
12. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedené k termínu inspekční činnosti
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023
14. Vybrané výstupy z účetnictví organizace za roky 2020 a 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Lucie Burešová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.